

(Continuare din pag. 21: Brândușa Masion.)

Am fost apostrofată chiar și direct în mai multe contexte turistice și profesionale. Dar nu se poate să-mi fie rușine că mă cheama Brândușa, că am părul șaten închis și că sunt româncă. Acestea nu depind de alegerile mele, sunt date. Ceea ce pot să fac eu dacă mă cheamă Brândușa, este să le fiu de folos celor din jurul meu, când îmi va încărungi părul, să fi atins cu vârsta un echilibru personal, și dacă sunt româncă, să înțeleg și să sprijin valorile juste românești, diminuând astfel "vina colectivă". Puteți spune aici că m-am contaminat de la germani - este posibil, deși ideea îmi era prezentă de pe vremea când îl studiam pe Hemingway. Din păcate noi nu am avut la școală etică sau religie, noi am învățat cu Ceaușescu deasupra catedrei.

S.C.: V-ați considerat o româncă în exil, sau o româncă în diaspora? Cum vă considerați acum?

B.M.: În exil, la început și acum: situația politică actuală din țara de tip mafiot nu ne-ar permite să ne repatriem decent, dacă am dori acest lucru.

S.C.: În mai toate țările cu emigranți români s-au constituit și biserici pentru aceștia, unele cu trimiși de la Patriarhia de la București, altele cu preoți formați în exil. Ce știți despre această situație în Germania? În Suedia există în continuare aceste biserici paralele. Cum este în Germania? Ce părere aveți despre aceasta? Românii s-au grupat și în diferite asociații. Ce știți despre acestea?

B.M.: Aceeași situație, chiar pregnant, există și în Germania, unde preoții Patriarhiei sunt grupați în jurul mitropolitului Serafim din Nürnberg. Practic, inițiativa asociației din Rin-Main s-a formulat când l-am însoțit în 1997 la Soultzmat, în Alsacia, pe părintele Stefan Anghel din Offenbach, el făcând parte din garda mitropolitului Serafim. În naivitatea mea, mi-am imaginat atunci "în termeni de proiect" că, dacă există o mulțime de disensiuni istorice între diversele grupări românești, în frunte cu "bisericele", aceste grupări pot fi totuși destul de rezonabile ca să se pună de acord pentru început asupra unificării tuturor românilor din străinătate măcar în cadrul a două-trei evenimente anuale, ca 10 Mai și pelerinajul la Soultzmat, mai ales acum, când în țară nu mai era la putere guvern comunist. M-am înșelat amar și am irosit timpul mai multor enoriași din Frankfurt, în frunte cu răposatul Mircea Constantinescu, și din Offenbach, câștigați de această propunere. Preoții au fost cei care nu au vrut să se întâlnească, după ce ne-au purtat destul pe drumuri. După acest eșec inițial, tot "în termeni de proiect" am restrâns aria la ceea ce era fezabil prin forțe proprii.

S.C.: Ce este CROM? Cum s-a format? Care-i este scopul? Cine poate face parte din CROM? Care sunt legăturile acestei organizații cu România? Care sunt legăturile cu alte organizații din Germania sau din alte țări?

B.M.: CROM servește persoanelor provenite din România și copiilor lor stabiliți în zona Rin-Main. Le oferă un cadru cetățenesc și cultural de întâlnire bilunară, de dezbateri, afirmare, formare și distracție. Pe lângă seriile cultural-artistice, CROM oferă acelor români care se angajează în lămurirea problemelor românești, legate de actualitățile și de istoria țării, mai ales din ultima jumătate de secol, informația și experiența deținute de o serie de persoane ilustre ale exilului care conferențiază la noi: dr. Marieta Constandache de la DRFV Aachen, prof. Gabriela Gerota-Varo de la Dialog Köln, familia Gabriela și Mircea Carp de la Academia Civică/Europa Liberă din München, ing. Mihai Brănescu din Bonn, familia prof. Weidner-Ciurea din Köln, dr. Crișan Mușeteanu de la Institutul Românesc din Freiburg, dr. Florin Mătescu din Essen, Teodor Vasilache și Dinu Ianculescu din Frankfurt, ultimii doi membri ai Uniunii Scriitorilor din București, pe lângă membrii din consiliul CROM, care, regulat, organizează seri tematice. Cu aceste ocazii, membrii exilului își permit

afirmarea opiniilor critice sub formă de petiții sau de scrisori deschise, ca de exemplu: în 1998 în sprijinul Alianței Civice pentru deschiderea dosarelor, în 1998 solicitarea adresată Ambasadei Române și Ministerului de Externe să reacționeze adecvat la presa germană critică la adresa românilor și să acționeze pentru stărpirea cauzelor, în 1999 cererea către autoritățile politice românești ca ziua de 10 Mai să fie recunoscută sărbătoare națională, în 1999 solicitarea mediilor germane să nu se rezume strict la aspectele negative din viața românească, în 2000 reclamație la Strassbourg ocazionată de încălcarea prevederilor Constituției prin cea de-a treia candidatură la președinție a lui Ion Iliescu, în 2000 în sprijinul CNSAS (Consiliul Național pentru Studiul Arhivelor Securității) pentru accesul liber la dosare, în 2001 atenționarea ministrului de externe german asupra implicațiilor legii statutului maghiarilor în România, în 2002 atenționarea ministrului de externe german asupra încălcării libertăților democratice ale românilor din Basarabia, în 2002 cerere către președinte, parlament și guvern să se acorde reparație juridică, morală și materială foștilor luptători din rezistența armată anticomunistă.

Chiar prin statut, CROM își propune să ia asemenea atitudini cetățenești, dincolo de scopurile strict culturale, obișnuite la alte asociații. De aceea, CROM nu este recunoscut de autoritățile germane ca asociație de larg interes ("gemeinnützig"), având astfel unele dezavantaje de impozit. Dezavantajele sunt oricum minore, pentru că asociația se sprijină exclusiv pe munca onorifică a membrilor, pe biletele plătite de publicul ei și pe sala de gimnastică primitoare a lui Mircea Hohoiu din Offenbach, deci asociația este susținută comunitar, chiar de noi. De mult succes se bucură manifestările (bi-)anuale în limba germană ținute cu scopul lărgirii orizontului publicului german din Offenbach spre cultura română. Astfel, am închinat seri lui Eminescu și lui Brâncuși. Anul acesta pregătim un medalion "Enescu", cu un concert de cameră susținut onorific de muzicienii români din orchestrele germane. CROM oferă tinerilor specialiști informaticieni și celor veniți la studii în Frankfurt și Heidelberg o platformă de discuție a chestiunilor lor acute din țară și a celor legate de integrarea lor rapidă în Germania. CROM organizează întâlniri lunare cu copiii români născuți în Germania, care între timp participă cu multă plăcere la acțiunile devenite tradiționale, ca filmul istoric, colindele, pelerinajul la Soultzmat, serbarea talentelor, într-un cuvânt simt și ei că aparțin comunității românești. Ocazional, unii membri CROM sprijină caritativ persoane sau grupuri anumite din țară "care se găsesc în situații dificile", sau susțin alte asociații cu asemenea profil, ca DRFV din Aachen. Pe lângă coordonarea programelor și redactarea lor trimestrială, eu mă ocup din 2000 de redacția pe internet "Info CROM", care trimite lunar abonațiilor electronice cca. zece mesaje despre întâlnirile CROM sau ale altor asociații prietene din zonă, despre probleme acute de interes pentru exilul românesc, sau luări de poziție CROM față de aceste probleme. Ocazional se ivesc din rîndul destinatarilor Info CROM atitudini interesante pentru toți abonații, pe care le și trimit tuturor, creindu-se astfel forumuri de discuție și încet, încet, o înțelegere comună a problemelor românești. Oricine poate face parte din CROM, care nu obstrucționează scopurile enunțate în statut și care achită cotizația anuală de 18 EUR. Cei nouă membri ai consiliului sunt aleși prin adunare generală anuală, președintele și vicele se rotează la doi ani, anul acesta au fost menținuți dr. Gh. Olteanu din Baden-Baden ca președinte și dr. Adriana Marinescu din Offenbach ca vice. În consiliu suntem patru veterani din nouă, adică împreună din 1997, pe lângă d-nii Olteanu și Marinescu, Mircea Tudoran, ziarist din Mannheim, și cu mine. Manuela Kern și Doina Lynch din Frankfurt sunt în consiliu din 1999, iar dr. Augustin Ostace din Leverkusen, av. Constantin Sperneac-Wolfer din Mannheim și Ion Ungureanu din Rüsselsheim au fost aleși în consiliu

în ianuarie 2001. În privința legăturilor cu țara, ne-am făcut mari speranțe la ROMFEST 98 de la București, iar apoi la Forumul Presei 1999 din țară. Din păcate, declarațiile de intenție ale guvernanților, grupați într-o serie de departamente, comitete și comiții redundante, care să fie responsabile pentru românii din străinătate, au rămas la stadiul de declarații care se repetă cu fiecare nou ROMFEST și Forum, în totala amnezie că aceleași declarații au fost făcute la toate ocaziile anterioare. Până acum nu am făcut decât să ne pierdem vremea. În 1999-2000 creasem o legătură promițătoare cu Valentin Hossu-Longin, pe atunci director la DRRH în București, dar acesta fiind membru PNTCD, a fost prompt destituit. Raporturile cu alte asociații din Germania se lărgesc încet, dar sigur. Suntem în foarte bune relații cu Palais Yalta din Frankfurt, cu DIALOG - Cercul germano-român din Köln, care ne-a fost mentor în mai multe ocazii, cu Asociația prieteniei germano-române din Aachen, cu Asociația pentru cultură, muzică și artă A.I.I. Cuza din Heidelberg, care aduce la noi spectacolele românești, deoarece noi nu ne mai ocupăm și de impresariat artistic, cu Institutul și Biblioteca românească din Freiburg, cu Casa României din Grenoble. Ne susținem reciproc cu teme și cu docenți care țin prelegeri, cum a fost cazul ultimului invitat al nostru din țară, Ion Gavrilă-Ogoranu, fost luptător în rezistența armată anticomunistă din Făgăraș, care a mers în turneu de conferințe de la noi către toate aceste asociații, noi preluându-l anul trecut de la Köln. Și pe Internet ne bucurăm de încrederea asociațiilor Uniunea pentru Regele Mihai, Liga Anticomunistă din Australia, Asociația din Geneva a Foștilor Deținuți Politici Români și a ACFSRM din SUA, cu care semnăm unele scrisori deschise inițiate de CROM.

S.C.: Aproape 14 ani de la căderea unui regim totalitar. Cum vedeți situația de astăzi în România - economic, politic, cultural?

B.M.: Am ratat momentul de grație 1989. De fapt nu eram pregătiți, poate nu eram nici măcar existenți. Foștii erau și au rămas, s-au metamorfozat în alte structuri, mafiotice, s-au împlîntat stabil. Eu sunt profund demoralizat de situația din țară, unde oamenii normali și-au pierdut speranța, adaptându-se până la acceptarea cotidiană a micii și marii corupții, deci nu mai sunt normali. Integrarea euro-atlantică este un praf în ochii populației, ca să își globalizeze guvernanta sfera profitului.

S.C.: Care considerați că sunt datoriile românilor din afara granițelor față de țara de origine? Care considerați că sunt datoriile țării de origine față de românii din afara granițelor?

B.M.: Cei din afara granițelor să își afirme spiritul cetățenesc european vis-à-vis de chestiunile românești, pentru a-și reduce din "vina românească". Din partea reprezentanților politici ai țării, se vede limpede că aceștia au numai simțul de clan și al căpătuirii personale. Ce pretenții poți să mai ai de la ei ca să acționeze în simțul răspunderii față de cei care i-au ales, și cu atât mai puțin față de cei înfierțați ca "nemîncători de salam de soia" sau ca "pretendenți la propria lor proprietate"?

S.C.: Cum vedeți problemele care se ivesc în România, legate de retrocedarea proprietăților luate abuziv de regimurile după '47?

B.M.: Este o chestiune reglabilă printr-o constituție transparentă de tip european, care să garanteze proprietatea.

S.C. Care considerați că ar trebui să fie atudinea actualului guvern față de românii din afara granițelor? Ar trebui aceștia să aibe un loc în conducerea României? Experiența și cunoștiințele căpătate de aceștia în țările unde s-au satblit ar trebui să fie luate în considerație de acutalul guvern și folosite ca atare?

B.M.: Sunt o serie de întrebări retorice. Aceste acțiuni de atragere a propriei emigrații au fost puse cu succes în aplicare în fostele țări comuniste mai avansate. 25